

Democratie in de duivensport

De duivensport in Nederland wordt beoefend door mensen die zich hebben verenigd in een plaatselijke duivenvereniging, een afdeling en landelijk in de NPO. Daarnaast is men veelal lid van een samenspel, een fondclub enzovoort. De drie organisatielagen; basisvereniging, afdeling en NPO zijn zo ingericht dat leden de uiteindelijke zeggenschap hebben; democratie dus. De vereniging is er voor en door de leden. Of leden het ook zo ervaren is de vraag. De ledenbetrokkenheid lijkt af te nemen. Waar komt dat door, tegen welke problemen lopen we aan, hoe uniek is de duivensport daarin en wat zijn mogelijke oplossingen? Daarover gaat deze editie van Mijmeringen.

In de gedachte van de wetgever behoort de uiteindelijke macht binnen verenigingen te liggen bij de leden. In de duivensport gaat het dan om de leden van de basisvereniging, de afgevaardigden die dezelfde leden vertegenwoordigen in de afdeling en de afgevaardigden van de afdelingen en sectieleiden in de NPO ledenraad. In de jaarlijks te houden en wettelijk verplichte ledenvergadering legt het andere verplichte orgaan van de vereniging – het bestuur – verantwoording af aan de leden over het gevoerde beleid en wordt nieuw beleid besproken en vastgesteld. Leden en bestuur zijn de twee verplichte organen binnen elke vereniging met ieder hun eigen positie en taak. Voor elke gezonde vereniging is het essentieel dat beide bemenst zijn, die positie pakken en hun taken serieus nemen. Als we kijken naar de opkomst bij vergaderingen en hoe moeilijk het is om commissie- en bestuursleden te vinden moeten we concluderen dat de duivensport hier een uitdaging heeft.

Algemeen bekend is dat het vinden van vrijwilligers tegenwoordig lastig is. De duivensport is hierin geen uitzondering. Ook de plaatselijke volleybalclub heeft vaak moeite met het vinden van een penningmeester. Naast het steeds moeilijker kunnen vinden van bestuursleden is ook de betrokkenheid van leden bij de vereniging in zijn algemeenheid niet meer wat het wel geweest is. De opkomst bij vergaderingen, het vervullen van taken in commissies, het bijdragen aan een schoon gebouw, het staat allemaal onder druk. Soms moeten de jaarlijks verplichte vergaderingen zelfs worden afgelast omdat er onvoldoende opkomst is om besluiten te kunnen nemen.

Deze afnemende ledenbetrokkenheid gaat, gek genoeg, gepaard met een schijnbaar grote betrokkenheid van sommige leden via met name sociale media en columns en blogs op internet. Vaak is men slecht op de hoogte van de feiten en is de kritiek zelden opbouwend van toon of gestoeld op eigen belang. Ook dit is een maatschappelijk fenomeen. In de duivensport is mij opgevallen dat leden die goed spelen met hun duiven en/of commercieel een podium hebben daaruit afleiden dat zij overal verstand van hebben. Dit fenomeen zien we overigens ook in andere sporten, zoals het voetbal. Natuurlijk mag ieder lid zijn mening uiten, maar is het teveel gevraagd dat je voordat je dat doet eerst de voorstellen en stukken leest en je betrokkenheid toont door een vergadering te bezoeken of zitting te nemen in een commissie? Of in plaats van vele uren te spenderen aan het leveren van kritiek via Facebook of je blog op bestuurders en lossingsfunctionarissen zelf de handen eens uit de mouwen te steken? Er wordt dus enerzijds massaal aan de zijlaan gestaan als het gaat om het pakken van verantwoordelijkheid en anderzijds lijkt de kritiek toe te nemen op de weinigen die deze verantwoordelijkheid wél pakken. Ook dit is van alle tijden want zoals het welbekende spreekwoord zegt; *“De beste stuurlui staan aan wal.”*

Eerdere pogingen om de betrokkenheid van de liefhebber bij het beleid te vergroten zijn mislukt. Meest recent is het geprobeerd via de Secties. Er was weinig tot geen interesse bij de liefhebbers. Het aantal liefhebbers dat zich uit eigen beweging heeft aangemeld bij de Secties was minder dan 10%. Het toenmalige NPO Bestuur heeft vervolgens liefhebbers maar ingedeeld bij een Sectie. Vrijwel alle Secties hebben te maken gehad met een groot verloop in het bestuur. In de praktijk is het lastig gebleken om kwalitatief goede besturen te formeren en te behouden. De opkomst van leden in de Sectievergaderingen was zeer laag. Een handvol liefhebbers domineert dan het debat in die slecht bezochte Sectievergaderingen.

Dit NPO Bestuur heeft de afdelingen de ruggengraat genoemd van de duivensport. Niet zonder reden: zonder de inzet van de vrijwilligers van de afdeling geen vluchten en dus geen duivensport. Zo simpel is het. Maar ook verenigingstaken zoals het inkorven en het bemensen van de bar en op landelijk niveau het bepalen van toekomstbestendig en verstandig beleid zijn voor de duivensport van groot belang. De betrokkenheid van leden is op alle niveaus noodzakelijk voor toekomstbestendige duivensport. Hoe zouden we de betrokkenheid van leden kunnen vergroten?

Praktische en vaak eenvoudige oplossingen kunnen de betrokkenheid van leden al vergroten. Tijdig publiceren van vergaderstukken en tijdig vergaderen op vereniging en afdeling niveau zijn hiervan voorbeelden. Als je pas vergadert als besluiten al een feit zijn dan zijn die besluiten een mededeling voor leden en komt ervan meedenken niets terecht.

Structurele oplossingen om de betrokkenheid van liefhebbers te vergroten moeten we ook overwegen. Wellicht moeten we op afdelingsniveau de ruimte geven om te vergaderen met CC's, Samenspelen en Kringen. De gedachte daarachter is dat hoe laagdrempeliger je betrokkenheid van leden en verenigingen kunt maken hoe groter de opkomst en deelname zal zijn. Zo maar een paar voorbeelden om de betrokkenheid te vergroten.

Het NPO Bestuur gaat verder nadenken, samen met de afdelingen, over de vraag hoe we de ledenbetrokkenheid kunnen verhogen. Dit stuk is daartoe een startpunt. We zouden graag suggesties krijgen welke mogelijkheden u ziet om de betrokkenheid van leden te verhogen.

Denkt u mee? Suggesties kunnen naar info@duivensportbond.nl met als onderwerp: democratie.

Menko Rittersma